

Resumé – Náhrada újmy na zdraví: srovnání české a německé právní úpravy

Tato diplomová práce se zabývá tématem náhrady újmy na zdraví v českém a německém právu, které bylo jednou z inspirací při tvorbě českého občanského zákoníku. Cílem této práce je zmapovat problematiku občanskoprávní náhrady újmy na zdraví (a při usmrcení) s důrazem na medicínsko-právní vztahy vznikající při poskytování zdravotní péče, a to v rámci obou zmíněných právních systémů. Práce je rozdělena do tří částí. V první je zkoumána úprava v České republice, ve druhé pak úprava německá. Ve třetí části jsou stručně sumarizovány rozdíly a shodné aspekty jednotlivých úprav, doplněné o návrhy možných změn a vylepšení české právní úpravy de lege ferenda.

Oblast náhrady újmy na zdraví je úzce navázána na občanskoprávní odpovědnost, proto se práce obšírně zabývá i touto problematikou. V rámci českého práva prošly obě tyto oblasti zásadní změnou s nabytím účinnosti nového občanského zákoníku k 1. lednu 2014. U občanskoprávní odpovědnosti bylo upuštěno od jednotného chápání deliktu a nyní je rozlišována odpovědnost smluvní a mimosmluvní (deliktní), taktéž celkový koncept odpovědnosti se přiklání aktivnímu a nikoli již sankčnímu pojetí. Zásadní obrat také nastal v rozhodovací činnosti Nejvyššího soudu, který akceptoval princip probability při prokazování příčinné souvislosti u odpovědnosti za újmu na zdraví. U náhrady újmy na zdraví je zásadním posunem zrušení náhradové vyhlášky a umožnění větší volnosti soudů při přiznávání náhrady újmy na zdraví. I německá právní úprava prošla v posledních letech určitou změnou. Vztah poskytovatele zdravotní péče a pacienta byl dříve upravován judikaturou, avšak s ohledem na větší právní jistotu obou stran byl přijat zákon o právech pacientů, který zakotvil v německém občanském zákoníku (BGB) smlouvu o poskytování zdravotní péče.

S přijetím občanského zákoníku se česká úprava podstatně přiblížila německé úpravě. Stejně jako v českém právu se i v Německu rozlišuje odpovědnost smluvní a deliktní, samotné pojetí pojmu odpovědnost je však v německé doktríně odlišné. V oblasti náhrady nemajetkové újmy na zdraví rozhodují německé soudy na základě volného uvážení, české soudy mají k dispozici Metodiku Nejvyššího soudu, podle níž se mohou při určování výše náhrady nemajetkové újmy na zdraví orientovat.